

◀ Maartje van de Wetering als Ophelia tijdens de openbare repetitie van NNT's 'Hamlet'.
Foto: Siese Veenstra

NNT scoort met prille repetitie

REPORTAGE HAMLET-REPETITIE

● Noord Nederlands Toneel gooit de poort open en oogst lof bij publiek

”
Het publiek krijgt mee welke keuzes de regisseur en de acteurs kunnen maken

Door Eric Nederkoorn

Groningen En wie is het meest zenuwachtig van allemaal? Regisseur Ola Mafaalani. Ze heeft in een blijmoedige bui bedacht dat ze een *Hamlet*-repetitie met het Noord Nederlands Toneel opengooit voor publiek. Maar als het maandag zo ver is, krijgt ze de bibbers. Komen er ook nog tweehonderd nieuwsgierigen naar de Groningse Stadschouwburg.

Nergens voor nodig, die versnelde hartslag, blijkt gaandeweg. Het is een groot succes. Bijzonder om de 'bouw' van een grote voorstelling in zo'n vroeg en breekbaar stadium te kunnen bijwonen. De publieksreacties tijdens de repetitie en de vrolijke discussies en gesprekken achteraf, op het snel tot café omgewerkte toneel, schreeuwen om nog eens. En repeteren is herhalen. Dus.

"Of dat nog eens met *Hamlet* moet, betwijfel ik", zegt Mafaalani tijdens de nazit. "Later draait het

om details, om kleine aanpassingen. Nu zijn we pas drie weken bezig en moeten we nog grote keuzes maken. Zoiets is mooier om te zien voor het publiek." Haar nervositeit heeft zich opgebouwd rond de vrees dat ze de acteurs te hard op hun plek zou zetten. "Dat ik ze zou breken." Dat doet ze niet. Integendeel. Ze is vandaag uitermate zacht.

"Richt je maar tot het publiek nu dat er toch zit", zegt ze tegen Peter Vandemeulebroecke (*Hamlet*), na de broedermoord op *Hamlet sr.* "En met meer power." Dát hoeft je deze acteur maar één keer te zeggen. Een scène waarin *Hamlet* en zijn geliefde *Ophelia* (Maartje van de Wetering) elkaar benaderen, komt de eerste keer ingehouden op gang; te traag, vindt Mafaalani. Dan krijgt de zaal een inkijkje in schakelvermogen van de acteurs: dezelfde scène, anders gespeeld, overtuigend. "Kunnen ze mooi zien dat het een vak is", zegt Vandemeulebroecke. Hij heeft genoten. "Ik voelde dat het publiek op mijn hand was, op *Hamlet's* hand. En dat voelde goed."

Logisch, die opluchting. *Hamlet* spelen is niet niks.

Merlijn Twaalfhoven, componist, present, tekent voor een bijzondere bijdrage. Hij laat de acteursploeg als

koor het gek worden van *Ophelia* begeleiden, op het moment dat ze haar moeder dood weet. Hij benut subtiele tonverschillen en wat dissonanten om de geestelijke hapering te benadrukken. De wijze waarop Van de Wetering deze scène vorm geeft, wekt bewondering. Ze glundert na afloop, temidden van de bezoekers. "Dit is niet eerder gerepeteerd, ik moest 't zelf invullen, voor het eerst." Een zoektocht, dat is het. Je ziet het aan Malou Gorter, die *Hamlet's* medeplichtige moeder gestalte moet geven. "Wat mooi, hoe de mensen er hier over praten. Daar kunnen we wat mee."

Soms staat de publieksreactie haaks op wat een scène beoogt. Edo Brunner speelt een man met een meervoudige persoonlijkheidsstoornis. De acteur heeft ook zonder spel de lachers aan zijn kont hangen. Een snelle overgang naar het moment dat *Hamlet* zijn *Ophelia* dood aantreft, wordt door een deel, nog in de lachmodus, als slapstick ervaren. Zal straks anders zijn.

Vooraf vertellen Noraly Beyer, de oud-nieuwslezeres, die vaker research voor het NNT doet en Mafaalani over de basis voor deze *Hamlet*. De twee lieten zich opnemen in een psychiatrische inrich-

ting om te beleven hoe het is 'gek' te zijn. De ultieme Shakespeare-klassieker gaat immers over liefde, wraak én waanzin. Mafaalani: "Shakespeare zendt *Hamlet* naar Engeland. Wegsturen gebeurt niet meer. Wij laten hem daarom naar een psychiatrische kliniek gaan."

Hamlet in het nu, maar in de klassieke vertaling van Bert Voeten. Een waagstuk NNT-waardig.

In het publiek zit dr. Hans Jansen, Shakespeare-deskundige aan de RUG. Hij is onder de indruk, en gerouerd door de scène die bij anderen nog de lach opwekte. In het publiek zit ook Piet Mulder, directeur van Lentis (GGZ). "Indrukwekkend", zegt hij na afloop. "De stemmen in het hoofd, die kwetsbaarheid, die scène met *Ophelia* en haar moeder, de zang, dat ging er diep in bij mij."

Dat belooft wat voor straks. Weten we ook of de uitspraak *Hem-* of toch maar *Hamlet* is geworden.

'Hamlet' en meer

Hamlet door het NNT, try-outs, 1 t/m 3/3, Stadsschouwburg Groningen, première 4/3. Dan nog tien voorstelling daar (www.ssbgnl.nl). Ook drie avonden rond de thema's liefde, waanzin en Shakespeare.